
Ratnakanksha

रत्नकण्ठ

Document Information

Text title : Ratnakanksha Desire for a Gem

File name : ratnAkAMkShA.itx

Category : misc, kathA

Location : doc_z_misc_general

Transliterated by : samskrit dot samvadah at gmail.com

Proofread by : samskrit dot samvadah at gmail.com

Translated by : samskrit dot samvadah at gmail.com

Latest update : April 6, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

April 6, 2024

sanskritdocuments.org

ರತ್ನಾಕಾಂಕ್ಷಾ

ಏಕಸ್ಮಿನ್ ನಗರೇ ಏಕಃ ವೀರಃ ರಾಜಾ ಆಸೀತ್ . ಸ ದಯಾಲುಃ ಕೃಪಾಲುಃ ಚ ಆಸೀತ್ . ಏಕದಾ ಸ ಸ್ನಾತುಂ ಸರಸ್ವೀರಂ ಅಗಚ್ಛತ್ . ತತ್ರ ಸಃ ಅಪಶ್ಯತ್ ಸಿಂಹೇನ ಏಕಾ ಮೃಗೀ ಗೃಹ್ಯತೇ . ಸಃ ರಾಜಾ ಸಿಂಹಂ ಹತ್ವಾ ಮೃಗೀಂ ರರಕ್ಷ . ತತ್ಪಶ್ಯತ್ ಸಾ ಮೃಗೀ ನಿಜಸ್ವರೂಪೇ ಪ್ರತ್ಯಾಗಚ್ಛತ್ . ಸಾ ಮೃಗೀ ಏಕಾ ಅಪ್ಸರಾ ಆಸೀತ್ ಯಾ ಸ್ವಪತಿನಾ ಸಹ ವಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಅಸ್ಮಿನ್ ಅರಣ್ಯೇ ಪ್ರಾವಿಶತ್ .

ಸಾ ರಾಜಾನಂ ತನ್ಯಾಃ ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಯತ್ಕಿಂಚಿದಪಿ ಯಾಚನಾಯ ಅವದತ್ . ರಾಜಾ ವಿಚಾರ್ಯ ಏಕಂ ಅದ್ವಿತೀಯಂ ರತ್ನಂ ಅಯಾಚತ . ಸಾ ತಂ ರಾಜಾನಂ ಅದ್ವಿತೀಯಂ ರತ್ನಂ ದತ್ವಾ ಅಂತರಧೀಯತ . ರಾಜಾ ರತ್ನಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಅತೀವ ಪ್ರಸನ್ನಃ ಬಭೂವ . ಸ ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಸ್ವರಾಜ್ಯಂ ಅಗಚ್ಛತ್ .

ಸ್ವಪ್ರಾಸಾದೇ ಗತ್ವಾ ಸ ರಾಜ್ಞೀಃ ತತ್ ರತ್ನಂ ಅದರ್ಶಯತ್ . ರತ್ನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸರ್ವಾಸಾಂ ರಾಜ್ಞೀನಾಂ ಹೃದಯೇಸು ಲೋಭಃ ಬಭೂವ . ತಿಸೃಭಿಃ ರಾಜ್ಞೀಭಿಃ ತಂ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಪ್ರಯಾಸಕರ್ಮಂ ಆರಭ್ಯತ .

ಪ್ರಥಮಾ ನಿಜಗುಪ್ತಚರಾಯ ಆದಿಶತ ಗಚ್ಛ ತತ್ ರತ್ನಂ ಅತ್ರ ಆನಯ ಇತಿ . ದ್ವಿತೀಯಾ ಸುರೂಪತಮಾ ನಿಜಪತ್ನುಃ ನಿಕಟಂ ಗತ್ವಾ ತಸ್ಮೈ ಉಲ್ಲಪತಿ ಸ್ಮ . ತೃತೀಯಾ ಅನ್ಯಯೋಃ ರಾಜ್ಞೀಃ ಭೋಜನೇ ವಿಷಂ ಅಕ್ಷಿಪತ್ .

ಅತ್ರ ಪ್ರಥಮಾಯಾಃ ರಾಜ್ಞೀಃ ಗುಪ್ತಚರಂ ರತ್ನಂ ಚೋರಯಿತ್ವಾ ತಸ್ಮೈ ದದೌ . ಸಾ ರತ್ನಂ ಅಗೋಪಾಯತ್ ಭೋಜನಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ ಅಮ್ರಿಯತ . ತಥಾ ದಿತೀಯಾಯೈ ರತ್ನಂ ದಾತುಂ ರಾಜಾ ವಚನಂ ಅಯಚ್ಛತ್ . ಸಾ ಪ್ರಸನ್ನತಯಾ ಸ್ವಭೋಜನಂ ರಾಜ್ಞೀ ಅಯಚ್ಛತ್ ಯತ್ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಃ ಅಪಿ ಅಮ್ರಿಯತ . ರಾಜಾ ನಿಜವಚನಂ ಪೂರ್ಣಂ ಅಕೃತ್ವಾ ಏವ ಅಮ್ರಿಯತ ಅತಃ ಸಃ ಪ್ರೇತರೂಪೇಣ ಭ್ರಮತಿ . ಪ್ರಥಮಾ ರಾಜ್ಞೀ ಚೌರಕರ್ಮಾತ್ ನರಕಂ ಅಗಚ್ಛತ್ . ಮಂತ್ರಿಣಃ ತೃತೀಯಾಂ ರಾಜ್ಞೀಂ ರಾಜಹತ್ಯಾರೋಪೇಣ ದೇಶಾತ್ ಬಹಿಃ ಅಪ್ರೇಷಯನ್ . ತಸ್ಮಿನ್ ರಾಜ್ಯೇ ರಾಜ್ಞೀಃ ಅಭಾವೇ ಗೃಹವಿದ್ರೋಹಂ ಬಭೂವ . ಭಯಂಕರಾತ್ ಯುದ್ಧಾತ್ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ರಾಜ್ಯಂ ವ್ಯನಶ್ಯತ್ . ದ್ವಿತೀಯಾ ರೂಪವತೀ ರಾಜ್ಞೀ ಶೃಂಗಾರಹೀನಾ ಸನ್ಯಾಸಿನೀ ಚ ಭೂತ್ವಾ ಅವಸತ್ . ರತ್ನಂ ಕುತ್ರ ಅಸ್ತಿ . ಕೋಽಪಿ ನ ಜಾನಾತಿ .

ಹಿಂದೀ ಭಾವಾರ್ಥ

ಏಕ ನಗರ ಮೇಂ ಏಕ ವೀರ ರಾಜಾ ಥಾ . ವಹ ದಯಾಲು ಔರ ಕೃಪಾಲು ಥಾ . ವಹ ಏಕ ಬಾರ ವಹ ತಾಲಾಬ ಕೇ ಕಿನಾರೇ ನಹಾನೇ ಗಯಾ . ವಹಾ ಉಸನೇ ಏಕ ಶೇರ ಕೋ ಏಕ ಹಿರಣೇ ಕೋ ಪಕಥತೇ ದೇಖಾ . ರಾಜಾ ನೇ ಶೇರ ಕೋ ಮಾರ ಡಾಲಾ ಔರ ಹಿರಣೇ ಕೋ ಬಚಾ ಲಿಯಾ ತಬ ಹಿರಣೇ ಅಪನೇ ರೂಪ ಮೇಂ ಲೌಟ ಆಯೇ . ವಹ ಹಿರಣೇ ಏಕ ಅಪ್ಪರಾ ಥೀ ಜೋ ಅಪನೇ ಪತಿ ಕೇ ಸಾಥ ವಿಹಾರ ಕೇ ಲಿಏ ಇಸ ಜಂಗಲ ಮೇಂ ಆಈ ಥೀ .

ಉಸನೇ ರಾಜಾ ಸೇ ಉಸಕೇ ಜಾನ ಬಚಾನೇ ಕೇ ಲಿಏ ಕುಲ ಮಾಗನೇ ಕೋ ಕಹಾ . ರಾಜಾ ನೇ ಇಸಕೇ ಬಾರೇ ಮೇಂ ಸೋಚಾ ಔರ ಏಕ ಅನೋಖಾ ರತ್ನ ಮಾಂಗಾ . ಉಸನೇ ರಾಜಾ ಕೋ ಏಕ ಅನೋಖಾ ರತ್ನ ದಿಯಾ ಔರ ಗಾಯಬ ಹೋ ಗಈ . ರತ್ನ ಪಾಕರ ರಾಜಾ ಬಹುತ ಪ್ರಸನ್ನ ಹುಏ ವಹ ಹರ್ಷಿತ ಚೇಹರೇ ಕೇ ಸಾಥ ಅಪನೇ ರಾಜ್ಯ ಮೇಂ ಚಲಾ ಗಯಾ .

ವಹ ಅಪನೇ ಮಹಲ ಮೇಂ ಗಯಾ ಔರ ರಾನಿಯೋಂ ಕೋ ರತ್ನ ದಿಖಾಯಾ . ರತ್ನ ಕೋ ದೇಖಕರ ಸಭೀ ರಾನಿಯೋಂ ಕೇ ಹೃದಯ ಲೋಭ ಸೇ ಭರ ಗಏ . ತೀನೋಂ ರಾನಿಯೋಂ ನೇ ಉಸೇ ಪಾನೇ ಕಾ ಪ್ರಯಾಸ ಶುರೂ ಕಿಯಾ .

ಪಹಲೇ ನೇ ಅಪನೇ ಜಾಸೂಸ ಕೋ ಜಾಕರ ರತ್ನ ಕೋ ಯಹಾ ಲಾನೇ ಕಾ ಆದೇಶ ದಿಯಾ . ದೂಸರೀ ಸಬಸೇ ಖೂಬಸೂರತ ಮಹಿಲಾ ಅಪನೇ ಪತಿ ಕೇ ಪಾಸ ಗಈ ಔರ ಉಸನೇ ಬಹಲಾನೇ ಲಗೀ . ತೀಸರೇ ನೇ ಅನ್ಯ ದೋ ರಾನಿಯೋಂ ಕೇ ಭೋಜನ ಮೇಂ ವಿಷ ಡಾಲ ದಿಯಾ .

ಯಹಾಂ ಪಹಲೇ ರಾನೀ ಕೇ ಜಾಸೂಸ ನೇ ವಹ ರತ್ನ ಚುರಾಕರ ಉಸೇ ದೇ ದಿಯಾ . ಉಸನೇ ರತ್ನ ಛಿಪಾ ದಿಯಾ ಔರ ಭೋಜನ ಖಾಕರ ಮರ ಗಈ . ಔರ ರಾಜಾ ನೇ ದೂಸರೀ ಕೋ ರತ್ನ ದೇನೇ ಕಾ ವಚನ ದಿಯಾ . ಉಸನೇ ಖುಶೀ-ಖುಶೀ ಅಪನಾ ಖಾನಾ ಉಸ ರಾಜಾ ಕೋ ದಿಯಾ ಜಿಸನೇ ಉಸೇ ಖಾಯಾ ಔರ ವಹ ಭೀ ಮರ ಗಯಾ . ರಾಜಾ ಅಪನಾ ವಾದಾ ಪೂರಾ ಕಿಏ ಬಿನಾ ಮರ ಗಯಾ ಇಸಲಿಏ ವಹ ಭೂತ ಕೇ ರೂಪ ಮೇಂ ಭಟಕತಾ ಹೈ . ಪಹಲೀ ರಾನೀ ಚೋರೀ ಕೇ ಲಿಏ ನರಕ ಮೇಂ ಗಈ . ಮಂತ್ರಿಯೋಂ ನೇ ತೀಸರೀ ರಾನೀ ಕೋ ರಾಜಹತ್ಯಾ ಕೇ ಆರೋಪ ಮೇಂ ದೇಶ ಸೇ ಬಾಹರ ಭೇಜಾ . ರಾಜಾ ಕೀ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ ಮೇಂ ಉಸ ರಾಜ್ಯ ಮೇಂ ಗೃಹವಿದ್ರೋಹ ಹೋ ಗಯಾ . ಏಕ ಭಯಾನಕ ಯುದ್ಧ ಸೇ ಪೂರಾ ರಾಜ್ಯ ನಷ್ಟ ಹೋ ಗಯಾ . ದೂಸರೀ ಸುಂದರ ರಾನೀ ಬಿನಾ ಅಲಂಕರಣ ಕೇ ಔರ ಏಕ ಸನ್ಯಾಸಿನೀ ಕೇ ರೂಪ ಮೇಂ ರಹನೇ ಲಗೀ . ರತ್ನ ಕಹಾ ಹೈ? ಕೋಈ ನಹೀಂ ಜಾನತಾ

Translation

There was a brave king in a city. He was kind and gracious. Once he went to the lakeside to take a bath. There he saw a lion catching a deer. The king killed the lion and saved the deer. Then the deer returned to her form. That deer was an nymph who entered this forest to play with her husband.

She told the king to ask for something for saving her life. The king thought about it and asked for a unique gem. She gave the king a unique gem and disappeared. The king was very pleased to receive the gem. He went to his kingdom with a cheerful face.

He went to his palace and showed the queens the gem. The hearts of all the queens were filled with greed at the sight of the gem. The three queens began the effort to obtain it.

The first ordered her spy to go and bring the gem to her. The second most beautiful woman went to her husband and coaxed him. The third threw poison into the food of the other two queens.

Here the spy of the first queen stole the gem and gave it to her. She hid the gem, ate the meal and died. and the king promised to give the gem to the second queen. She gladly gave her food to the king who ate it and died too. The king died without fulfilling his promise so he wanders in the form of a ghost. The first queen went to hell due to stealing. The ministers sent the third queen out of the country on charges of murder of the king. there was a revolt in that kingdom in the absence of the king. The whole kingdom was destroyed in a terrible war. The second beautiful queen lived without adornment and as a hermit. Where is the gem? No one knows.

Written and translated in Hindi and English by samskrit dot samvadah at gmail.com

---

Ratnakanksha

pdf was typeset on April 6, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

